

Waldemar Szczepankiewicz, główny inżynier ds. energomechanicznych w Aluminium Konin – Impexmetal SA

Nie ma rynk energii elektrycznej

■ Nasze produkty

Aluminium Konin – Impexmetal SA jest największym polskim producentem aluminiowych wyrobów walcowanych w postaci blach i taśm. To również jedyny w kraju wytwórca aluminium hutniczego, o zdolnościach produkcyjnych 55 000 ton. AKI wchodzi w skład Grupy Impexmetal, jednego z największych polskich holdingów produkcyjno-handlowych.

Dokonana w ciągu ostatnich lat gruntowna modernizacja urządzeń oraz wdrożony System Jakości ISO 9001:2000 pozwalają uzyskiwać AKI wyroby spełniające najwyższe standardy jakościowe. Większość produktów trafia do odbiorców zagranicznych.

■ Zużycie energii

Aktualnie firma zasilana jest dwoma liniami energetycznymi o napięciu 110 kV, które pochodzą z węzła Elektrowni Konin. Spółka posiada również dwie stacje rozdzielcze 110 kV.

Specyfika prowadzonej przez naszą spółkę działalności wymaga dużych nakładów energii elektrycznej. Przeciętnie zakład zużywa około 1 TWh rocznie. Najwięcej energii wymaga oczywiście proces wytwarzania aluminium pierwotnego, czyli tzw. elektroliza aluminium.

■ Wykorzystanie innych źródeł energii

Obserwując rynek można zaobserwować wyraźny wzrost cen energii elektrycznej. Jest to niestety proces nieunikniony. Jej ceny muszą rosnąć, ze względu chociażby na potrzebę budowy nowych mocy. Uważam jednak, że w branży energetycznej nie ma konkretnej wizji, jak ma wyglądać ostateczny kształt całego sektora. W naszej strategii przyjęliśmy wykorzystanie tańszych źródeł energii. W ostatnich latach wybudowaliśmy kilka pieców gazowych, służących do obróbki cieplnej metalu, jak również piece topliwe, eliminując tym samym źródła elektryczne. Wszystkie piece zasilane do tej pory energią elektryczną zostały zastąpione piecami na gaz ziemny, który aktualnie jest jeszcze dużo tańszy niż energia elektryczna.

■ Energetyka rozproszona

Energetyka rozproszona to szansa dla wielu firm. Potrzebny jest jednak skuteczniejszy mechanizm wsparcia

dla tego typu działań, który obserwujemy np. w państwach Europy Zachodniej.

Rozpatrując własne źródła energii zdajemy sobie sprawę, że nie posiadamy ich zbyt wielu. Niektóre huty wykorzystują np. gazy odlotowe. W naszej technologii brak tego typu gazów, a budowa nowego źródła jest w tym momencie nieoptymalna. Obecnie jesteśmy w sąsiedztwie dwóch elektrowni, które kompleksowo rozwiązują ów problem.

Mam nadzieję, że w naszym kraju zostanie zauważony w końcu problem regulacji rzek, gdyż byłby to idealny sposób na produkcję energii w sposób ciągły i bardzo tani.

”

Specyfika prowadzonej przez naszą spółkę działalności wymaga dużych nakładów energii elektrycznej. Przeciętnie zakład zużywa około 1 TWh rocznie

■ Zakup energii elektrycznej

Nasza firma, ze względu na duże zużycie energii elektrycznej, zawsze bardzo mocno uczestniczyła w procesach urynkwienia. Nawet przed 1997 rokiem, zanim zostało przyjęte Prawo energetyczne, pozwalające na korzystanie z zasady TPA, mieliśmy podpisane porozumienia na dostawę energii, opierając się na notowaniach giełdowej ceny aluminium. W momencie wejścia w życie Prawa energetycznego poczyniliśmy duże starania, aby kupować energię elektryczną na wolnym rynku. Oczywiście nie udało się to od razu. Głównym problemem były pewne akty wykonawcze, a także

rozdzielenie przesyłu od obrotu. Na przełomie 1999 i 2000 roku korzystaliśmy już z zasady TPA i jesteśmy na tym rynku do dzisiaj.

Początkowo kupując energię przy wykorzystaniu zasady TPA widać było imponujące efekty. Dziś sytuacja wygląda już inaczej. Firmy wytwórcze czy też spółki obrotu nie zabiegają specjalnie o odbiorców. Obecnie to odbiorca stara się, aby tę energię kupić i uzyskać odpowiednią ofertę.

Wszystkie kontrakty zawierane są pod koniec roku. Do grudnia tak naprawdę nie wiemy, jak będzie wyglądał udział procentowy energii „zielonej” lub produkowanej w kogeneracji. Nie wiemy, czy zwolnienie z taryfowania będzie obowiązywać, czy też nie. Jest wiele znaków zapytania, które mocno komplikują i utrudniają podejmowanie decyzji. Zakupując energię elektryczną korzystamy z naszego długoletniego doświadczenia w tej branży oraz pewnego wyczucia niezbędnego w tym biznesie.

■ Nowe kierunki

Biorąc pod uwagę zapowiadany wzrost cen energii, rozpatrujemy nowy kierunek działania naszej firmy. W perspektywie kilku lub kilkunastu najbliższych lat być może będziemy musieli zrezygnować z produkcji aluminium pierwotnego, co jednak w żaden sposób nie zagrazi naszej działalności. Dziś wytwarzamy blachy, taśmy aluminiowe wysoko przetworzone, o różnych grubościach i składach chemicznych. W nowej sytuacji musielibyśmy pozyskiwać surowiec z państw, gdzie będzie on tańszy niż ten wyprodukowany w naszym kraju. Taki trend można powoli zaobserwować na świecie. W wyniku szybko rosnących cen energii elektrycznej część biznesu po prostu stąd ucieknie.

■ Narzędzia informatyczne

W związku z naszym wejściem w zasadę TPA konieczne stało się wdro-

żenie odpowiednich narzędzi informatycznych. Posiadamy system PRO 2000 (firmy MikroB), który zarządza gospodarką energetyczną, obejmującą również ciepłok, gaz ziemny jak i wszelkiego rodzaju wody. System stwarza możliwość sterowania, pilnowania mocy zamówionych. Jest to narzędzie bardzo pomocne w monitorowaniu wszystkich mediów.

” Biorąc pod uwagę moc zamówioną oraz wykorzystaną w danym roku, wykorzystujemy ją aż w 94%. Dzięki temu jako jedyna firma w Polsce posiadamy taryfę przesyłową A0

Mamy również system SCOME (firmy Innsoft), który wspomaga nas w kwestiach grafikowania i rozliczania energii, czyli w tym, co na co dzień – przy tak dużym zakupie energii elektrycznej – jest sprawą konieczną i bardzo istotną.

Biorąc pod uwagę moc zamówioną oraz wykorzystaną w danym roku, wykorzystujemy ją aż w 94%. Dzięki temu jako jedyna firma w Polsce posiadamy taryfę przesyłową A0. Równie trafnie prognozujemy zużycie energii elektrycznej, którą kupujemy w konkretnych godzinach.

Mogę dodać, że nasze przedsiębiorstwo, zmieniając w ostatnich latach klasy przekładników i cały układ pomiaru,

bardzo dużo na tym zyskało, gdyż zużycie energii zmniejszyło się o około 0,5%. Pieniądże zainwestowane w przekładniki zwróciły się w ciągu pół roku.

Obecnie jesteśmy również na etapie budowy nowego systemu sterowania i nadzoru sieci elektroenergetycznej, przy współpracy z firmą Elkomtech. Projekt ten umożliwi przełączanie i reagowanie na pewne zdarzenia praktycznie z jednego miejsca.

■ Zmiany na rynku energii

Prawdopodobnie w tym roku pojawi się ustawa o efektywności energetycznej. W mojej ocenie jest ona konstruowana bardziej pod wytwórców niż odbiorców. Z niepokojem patrzymy na wszystkie te zmiany. Duże firmy bowiem, zużywające znaczną ilość energii, jak np. Aluminium Konin, zostały rzucone na otwarty rynek i pozostawione same sobie. Nie chcemy jednak biernie się przyglądać tym sprawom, dlatego też w ubiegłym roku wspólnie z dużymi odbiorcami oraz izbami branżowymi powołałiśmy Forum Odbiorców Energii Elektrycznej i Gazu – tym samym zaczynamy być uczestnikiem dyskusji nt. zmian w sektorze energetycznym w Polsce.

■ Nowoczesne technologie

Sprawą oczywistą jest, że aby utrzymać się na rynku i być konkurencyjnym, trzeba oferować produkt atrakcyjny: cenowo i pod względem jakości. Dlatego wszystkie zmiany pod kątem nowoczesnych technologii czy też energooszczędności zostały już wprowadzone w naszej firmie. Wskaźnik na elektrolizie, porównując lata 80. z obecnymi, poprawił się aż o kilkanaście procent. Przy użyciu odpowiednich nakładów finansowych na przestrzeni kilku lat nastąpiły w naszej spółce radykalne zmiany technologiczne.

Wprowadzając wspomniane wcześniej piece gazowe nie tylko obniżyliśmy koszty poprzez korzystanie z tańszego medium, ale wprowadziliśmy

piece nowszej generacji, które posiadają zupełnie inną izolację, poziom strat ciepła, itd. Zależy nam na tym, aby produkować dobry, a przede wszystkim konkurencyjny produkt. Uważam, że w momencie wejścia ustawy o efektywności energetycznej niewiele będzie spraw, które będziemy mogli jeszcze dopracować, gdyż to, co było możliwe do poprawienia, zostało już dawno w AKI zrealizowane.

■ Ograniczanie zużycia energii elektrycznej

Cały czas pracujemy nad ograniczeniem zużycia energii elektrycznej dla oświetlenia zewnętrznego, napędów, pomieszczeń biurowych. Myślimy również o poprawie efektywności całego budynku. Każde biuro wyposażone jest w głowice termostatyczne, a wszystkie budynki socjalne w latach 90. zostały ocieplone, dachy zaizolowane, co na pewno przyniosło określone korzyści.

W zakresie ogrzewania oszczędności nastąpiły w momencie wprowadzenia systemu informatycznego PRO 2000. Nasz układ ogrzewania jest centralnie regulowany. Po skończonej pracy załogi ograniczana jest ilość ciepła, natomiast przed jej przyjsciem – wpuszczana. Wydziały produkcyjne pracujące całodobowo są również w odpowiedni sposób zaopatrywane w ciepłe powietrze.

Załoga firmy związana z energią uczestniczy dwa razy w roku w specjalnych szkoleniach związanych z tą dziedziną. Szkolenia mają za zadanie zwracanie uwagi na aspekty korzystania nie tylko z energii elektrycznej, ale również i innej. W związku z tym, że obiektów w naszej hucie jest sporo, ma to duży wpływ na koszty.

■ Jakość energii elektrycznej

Nasza firma znajduje się między dwoma elektrowniami, które utrzymują odpowiedni reżim napięciowy. Wszyst-

ko jest przez nas na bieżąco monitorowane. Pilnujemy naszych spraw umownych, gdyż dostarczany prąd też musi mieć odpowiednią jakość.

W Aluminium Konin miejscem wrażliwym na skoki napięcia jest walcownia, gdzie pracuje sporo napędów czułych na złą jakość prądu. Mamy przetrenowane procedury działań na wypadek braku zasilania, aby nie „zniszczyć” całej produkcji. W momencie wstrzymania procesu elektrolizy powyżej 24 godzin cała wydział produkcyjny ulega bowiem całkowitej destrukcji. W celu uniknięcia takich zdarzeń należało prowadzić zapobiegawczo odpowiednią gospodarkę remontowo-inwestycyjną. Korzystamy z częściowego outsourcingu zewnętrznego w zakresie utrzymania ruchu. Bezpieczeństwo pracy takiej firmy jak nasza to przede wszystkim właściwe i systematyczne przeglądy oraz diagnostyka.

■ Emisje CO₂

Dużą niewiadomą stanowią kwestie związane z limitami emisji, które nie są jeszcze do końca podzielone i ciężko powiedzieć, jak ten podział będzie ostatecznie wyglądał. Uważam, że to sprawa dyskusyjna, szczególnie patrząc na wykorzystanie limitu w roku np. 2006 i przydział przyznany naszemu krajowi na lata następne. Sądzę, że tak naprawdę nie był on dużo mniejszy. Oczywistym jest jednak, że w Polsce potrzeba większych emisji do rozwoju innych gałęzi przemysłu, np. cementowego. Wcale nie jest jednak powiedziane, że energetyka dostanie dużo mniejszy przydział.

Mam również nadzieję, że sytuacja w pewnych obszarach energetyki się wyjaśni. Dzięki temu elektrownie będą wiedziały, jaki otrzymały poziom limitu. Natomiast wolny rynek pozwoli na

pozyskiwanie nowych nabywców, jeśli zajdzie taka potrzeba.

Istotną jest również dla nas – jako odbiorców energii – strategia działania firm energetycznych. Należy wierzyć, że po zapowiadanej wzroście cen energii elektrycznej pieniądze zostaną właściwie wykorzystane, przede wszystkim w kierunku ograniczenia emisji, budowy nowych mocy. Stworzy to na pewno podwaliny do pełnego otwarcia się rynku, który stanie się wreszcie konkurencyjny.

■ Oczekiwania odbiorców energii

Myszę, że wszyscy odbiorcy oczekują od firm oferujących energię elektryczną większej dbałości o obopólne zadowolenie. Liczymy, że w tym roku otrzymamy atrakcyjne warunki współpracy.

Oprac. red. „NE”

